אינו. רש"ל.

הגהות הב"ח

(מ) גם' אבל היכא דאיכא

מבואה סלמא: (ב) רש"י

גרס הס"ד ואח"כ מ"ה

סלקא ליה: (ג) תום' ד"ה אלא וכו' דאי אמרת

בשלמא דמכת מדינה: (ד) בא"ד כי אישתדוף

רובה: (כ) ד"ה מתיב וכו׳

כוח גבורה כל"ל וחות

ו' נמחק:

מוסף רש"י

אינו עולה לו מן המנין. השתי שנים, דהא

שני תבואות כתיב, שתי שנים הראויין לתבואה

תשהה כיד לוקח (ערכין בט:). אפקעתא דמלכא

במ:). אפקעתא דמלכא היא. מנות המלך (לעיל למ:). דמתיין עזי דובי בקרנייהו. כ' חנינל כן דופל הוו ליה הכך עיזי,

אמרו ליה קא מפסדן עיזך (שדות) אמר אי קא מפסדן ניכלינהו דובי (דובים חאבים

בשדות) ואי לא כל מדא

וחדה מיתי לחורתה דובה

בקרנייהו, לאורתא אייתי כל

מדא ומדא דובא בהרנייהו

לו א מיי פ״ח מהל׳

עשין פט טוש"ע ח"מ סי

עפין פע טוטיע מיני ט שכב סעיף ב: לו ב ג מיי שם טוש״ע

למ ה מיי׳ פ״ד מהל׳

ד מיי׳ פי״א מהלי יובל הלכה י:

שכירות הלי ה סמג

שכב סעיף ב:

ז ומיי׳ פ״ג מהל׳ שכירות

ה (כה של ג מה) שכירות הלכה ח טוש"ע ח"מ סיי רצא סעיף יב וסיי שג

:סעיף ין

ב כייי שם ט שם סעיף א: לח ד מייי מייי

ערכין הלכה ו: ב ו מיי פ״ח מה

מאי. מי אמרינן ארבע שדות שסביבותיה לא נשדפו או דלמא 🟋 הוית חזית לאשתיורי לך הוי משתייר לך מדנפשך. גכי חוכר אמר ליה אילו היו זרועות תבואה אף הן נשדפו: זרע אחר מאי. אם תמלא לומר אספסתא לאו הפסקה היא משום דלאו בכלל גזירת פורענות התבואה הוא דאמר ליה אילו תבואה הואי איהו לישנא קלילא נקט אי נמי נשאר קלת בשדה לא חשיב שיור

נמי אישתדוף זרע אחר מי הוי הפסקה: וסגור אומר. מה שתבקש

בשעורים אלא בחטין: כל שדותיו. בכל מקום שהן: לתך. מולך: כולהו ארעתיה. ואפי׳ ישנן בבקעה אחרת: היתה שנת שדפון. גבי מוכר בזמן שהיובל נוהג שאינו מותר לו לגאול פחות משתי שנים תנן לה בערכין (דף כט:): או שנים כשני אליהו. שלא ירדו גשמים: אינו עולה לו מן המנין. שתי שנים: הא איכא סבואה בדוכסה החריםי. אע"ג דההוה בהגה אישתדוף אמרינן לתא דידיה " (מול דידיה) גרס (כ) וסלקינן ליה מגרע מדמים מה שמגיע לשנה אחת כאילו היו בה פירות: שיש בהן מבוחה. בשום מקום בארץ: אפקעתא דמלכא. המלך ביטלו מלזורעה והרי היא כמו שאינה ולא קראה הכתוב לישראל שנת תבואה: אלא מעתה. אי כמאן דליתה: לא סעלה לו בגירוע. מקדים שדהו וכא לפדותו שנתן לו הכתוב פדיון בתחילת היובל חמשים שקל כסף (ויקרא כז) ואם אחר היובל וחשב לו הכהן וגו' ונגרע מערכך (שם) שנים שעברו הוא מגרע מן החשבון כמה שמגיע להם ונותן כמה שמגיע לשנים הבאות. וכיון דבשביעית כמאן דליתנהו למה הן נמנות לפחות את הפדיון דתנן נותן סלע ופונדיון לשנים הבאות שזהו החשבון המגיע לכל שנה כשאתה מחלק חמשים סלעים למ"ט שנים נמצאו שביעיות מועילות לגרע הפדיון דאי מדלית שבע שמיטות ותחלק חמשים שקלים למ"ב שנה מגיע לכל שנה קרוב לסלע ודינר: למשטח ביה פירי. הלכך סלקא ליה דגבי פדיון שדה אחוה לא כתיב שני תבואות: לא שנו. אם מכת מדינה היא מנכה לו: אבל לא זרעה. ואשתדוף רובא דבאגא לא מנכה ליה: רבי חנינא בן דוסא במסכת תענית: פעם

מו היולר יעשה ואני לא בקשתי מן השמים בתחילת השנה שיצליחני

מאי זרע אחר מאי חימי לגבי שעורים כזרע אחר דמי או לא כל העולם כולו בשדפון ושלו בירקון אי נמי כל העולם כולו בירקון ושלו בשרפון מאי תיקו אמר ליה זרעה חימי ואזל הוא וזרעה שערי ואשתדוף רובא דבאגא ואשתדוף נמי הגך שערי דיליה מאי מי אמרינן דאמר ליה אילו זרעתה חימי הוה נמי משתדפא או דלמא מצי אמר ליה אילו זרעתה חימי הוה מקיים בִי יותגזר אומר ויקם לך ״מסתברא דאמר ליה אי זרעתה חיפי הוה מקיים בי ותגזר אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור נשתדפו כל שדותיו של מחכיר ואשתדוף נמי הא בהדייהו ולא אשתדוף רובא דבאגא מאי מי אמרינן כיון דלא אשתדוף רובא דבאגא לא מנכי ליה או דלמא כיון דאשתדוף כולהו ארעתיה מצי אמר ליה האי משום לתך דידך הוא דהא משתדפו כל שדותיך במסתברא דאמר ליה אי משום לתאי דידי הוה משתייר לי פורתא כדכתיב יכי נשארנו מעם מהרבה נשתדפו כל שדותיו של חוכר ואשתדוף רובא דבאגא ואשתדוף נמי הא בהדייהו מאי מי אמרינן כיון דאשתדוף רובא דבאגא מנכי ליה' או דלמא כיון דאשתדוף כולהו ארעתיה מצי אמר ליה משום לתך דידך הוא דהא משתדפו כל שדותיך ימסתברא דאמר ליה משום לתאך הוא אמאי הכא נמי נימא ליה אי משום לתאי דידי הוא הוה משייר לי פורתא דהוה מקיים בי כי נשארנו מעט מהרבה משום ראמר ליה אי הוה חזית לאישתיורי לך מידי הוה משתייר לך מדנפשך מיתיבי יהיתה שנת שדפון וירקון או שביעית או שהיו שנים כשני אליהו אינו עולה לו מן המנין קתני שדפון וירקון דומיא דשנים כשני אליהו מה שני אליהו דלא הוי תבואה כלל אף הכא נמי דלא הוי תבואה כלל אבל 🕫 דאיכא תבואה סלקא ליה ולא קאמרינן מכת מדינה היא אמר רב נחמן בר יצחק שאני

התם דאמר קרא במספר שני תבואות ימכר לך שנים שיש בהן תבואה בעולם אמר ליה רב אשי לרב כהנא אלא מעתה שביעית תעלה לו מן המנין דהא איכא תבואה בחוצה לארץ

כי נשארנו מעט מהרבה כיון ששום שדה לא פלט מהפסד מרובה אבל מחכיר שגוף הקרקע שלו וממנו יש לו לקבל חכירותו כדאמר לעיל מארעאי קבעינא יכול המחכיר לומר לחוכר כי נשארנו מעט מהרבה והרי נשאר לי חכירותי מה שקלבתי עמך בכך וכך כורין: אלא מעתה שביעית תעלה בו׳. מימה מאי אלא מעתה בלאו הכי תקשה אברייתא אמאי אין שביעית עולה מן המנין כיון דלא דמי לשני אליהו וי"ל דשפיר קאמר אלא מעתה דאי אמרת (ג) דמכת מדינה לא חשיב אלא דומיא דשני אליהו אתי שפיר דהוה תלינן טעמא במה שזו השדה אינה ראויה לתבואה לא מיקרי שני תבואות והיינו כי ליכא תבואה בעולם כגון שני אליהו אבל יש תבואה בעולם חשיב שדה זו ראויה לתבואה אף על גב דאישתדוף רובא דבאגא אבל שביעית ודאי אף על גב דאיכא תבואה בחו"ל שדה זו אינה ראויה לתבואה כיון שהיא בארן אבל השתא דאמר כי (ד) אישדוף רובא דבאגא הוה מכת מדינה ולא חשיבא שדה זו ראויה לתבוחה וחפי׳ הכי גזירת הכתוב הוא כיון דאיכא תבואה בעולם עולה לו מן המנין א"כ אפי׳ שביעית נמי ומשני שביעית הפקעתה דמלכה הוח ואי אפשר להיות תבואה בארך בהיתר כלל ולהכי לא מקרי שנת מבואה חשיב כלא אפשר להיות בה תבואה כיון דבשום מקום ליכא:

איכא למימר הכי דאפילו יפטור אותו המחכיר מליתן חכירותו

המעט הנמלא לענין שיהא קורא

הרי לא נשתייר כלום דבנשדף כל השדה איירי והא דקתני מנכה לו

אבל שנת שדפון דאע"ג דהוי מכת מדינה אי אשתדוף רובא דבאגא חשיבא אפשר להיות בה תבואה כיון שיש בחו"ל בשום מקום בעולם כי באפשר להיות בה תבואה מיקרי שנת תבואה ובשנים כבשני אליהו

> מתיב רב ששת רועה שהיה רועה עדרו בוי. מימה אמאי לא פריך ממתניתין דהפועלים (לעיל דף לג:) דתנן הארי והדוב הרי זה אונם ואמאי נימא אילו נלחם בהם הוה מקיים ביה גם את הארי וי"ל

> דהתם כיון שהיה שם ולא בא לו רוח גבורה אין יכול לומר דהוה מקיים ביה אבל הכא שלא היה שם דלמא אי הוה התם היה בו רוח (ס) וגבורה ודעת להלחם והוה מקיים ביה גם את הארי כו':

לניםא זומא מיהא חזיא קשיא. תימה מאי קשיא הא אמרן

לעיל דכי אמר ליה זרעה חטין וזרעה שערי ואשתדוף דמני אמר ליה אי זרעתה חטין הוה מקיים בי ותגזר אומר ויקם לך וכ"ש כשלא זרעה כלל דליכא הוכחה שהיה ראוי להשתדף וי"ל דשמואל מיירי כגון שאמר ליה זרע כל מה שתרצה דהשתא

הוא תפלתו של זה שיצליח כל מה שמתפלל על מין אחד של חטין:

חזיגא לא מצי למימר הוה מקיים בי וסגזר אומר ויקם לך דבסתמא לא היה מקבל הקדוש ברוך שיזרע אם לא שיעשה לו נס ולא האמר לעיל הוה מהויים בי וחגזר אומר אלא לפי

אמר ליה שביעית פאפקעתא דמלכא היא אמר ליה מר זומרא בריה

דרב מרי לרבינא אלא מעתה שביעית לא תעלה לו מן הגירוע אלמה תנן ∞נותן סלע ופונדיון לשנה אמר ליה שאני התם דחזיא למישטחא

בה פירי אמר שמואל לא שנו אלא שזרעה וצמחה ואכלה חגב יאבל לא

זרעה כלל לא דאמר ליה אילו זרעתה הוה מקיים בי ולא יבשו בעת רעה

ובימי רעבון ישבעו מתיב רב ששת יירועה שהיה רועה והניח עדרו ובא לעיר

ובא זאב ומרף ובא ארי ודרם אין אומרים אילו היה שם היה מציל אלא אומרין

אותו אם יכול להציל חייב ואם לאו פטור ואמאי נימא ליה אי הוית התם הוה

מקיים ∞בי ⁵גם את הארי גם (את) הדוב הכה עבדך משום דאמר ליה אי הוית

חזית לאיתרחושי לך ניסא הוה איתרחיש לך ניסא יכר' חנינא בן דוסא דמתיין

עיזי דובי בקרנייהו ונימא ליה נהי דלניסא רבה לא הוה חזינא לניסא זומא

→ תורה אור השלם 1 ותגזר אומר ויַקם לַךְּ

ועל דרֶכֶיף נָגָה אור: איוב כב כח איוב כב כח זיאמְרוּ אֶל יִרְמְיָהוּ 2 הנביא תפל נא תחנתנו לְפָנֶיךְ וְהִתְפַּלֵל בַּעֲדֵנוּ אֶל יִיְ אֱלֹהֶיךְ בְּעַד כְּל אָל יִיְ אֱלֹהֶיךְ בְּעַד כְּל השארים הזאם רי נִשְאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה בַּאֲשֶׁר עֵינֶיךְּ אתנוּ: ירמיד ירמיהו מב ב זיינבל תִּקְנָה מֵאַת בּ הַיּינבל תִּקְנָה מֵאַת עָמִיתֶּף בְּמִסְפַּר שִׁנְי תְבוּאת יִמְכָּר לְךְ: תְבוּאת יִמְכָּר

. לא יַבשוּ בְּעַת רְעָה 4 5 גַּם אַת הָאַרִי גַּם הַדּוֹב כ גָם בֶּתְּינְיָהְוּ הַכְּּה עַבְּדֶּךְ הַפְּלִשְׁתִּי הָעָרֵל

כאחד מהם כי חרף מַעַרכת אֱלֹהִים חַיִּים: שמואל א יז לו